

Psykologprofesjonen - historiske milepæ 1973-2023

Fra lovfestet rett til å ta «syke i kur» til å bli en selvsagt del av psykisk helsevern. Vi tar deg gjennom sentrale deler av profesjonshistorien.

TEKST

Redaksjonen

PUBLISERT 2. oktober 2023

Videre lesning

Du finner utvalgte tekster om «Psykologprofesjonens historiske milepæler 1973-2023» [her](#)

1970-tallet

I 1973 vedtar Stortinget Psykologloven, den første i Norden. Psykologrådet blir opprettet. Loven som trer i kraft 1. januar 1974 hjemler autorisasjon som gir rett til å «ta syke i kur».

Turid Vogt Grinde (Foto: Ukjent)

Turid Vogt Grinde (bilde) gis mye av æren for at loven ble vedtatt.

Psykologloven åpner for å innføre trygdekasserefusjon for spesialister i klinisk psykologi.

Norsk psykologforening teller 586 medlemmer.

Ved kongelig resolusjon av 22. desember 1978 blir det bestemt at Universitetet i Bergen skal opprette et psykologisk fakultet, det første i Skandinavia.

1980-tallet

Norsk psykologforening deltar i etableringen av European Federation of Professional Psychologists Associations (EFPPA) som blir grunnlagt i 1981.

I 1984 gjennomføres en omorganisering av NPFs sentrale struktur med to hovedutvalg; profesjonsutvalget og lønns- og arbeidsmarkedsutvalget. Handlingsprogram er innført. Foreningen innfører to-årige landsmøteperioder og årlige lederkonferanser.

Spesialistordningen i klinisk psykologi omorganiseres i 1985 med en stor utvidelse av kompetanseområder, skriftlig arbeid innføres som ett av kravene.

I 1987 vedtas Etskeprinsippene for nordiske psykologer.

1990-tallet

Universitetet i Tromsø starter profesjonsstudium i psykologi i 1991.

Sverre L. Nielsen (Foto: Nora Skjerdingsstad)

I 1994 vil utdanningsminister Gudmund Hernes skjære ned på profesjonsutdanningen. NPF og leder Sverre L. Nielsen (bilde) lykkes med snu ministerens mening, planene om å kutte utdanningslengden skrinlegges.

Profesjonsstudium i psykologi starter ved NTNU i Trondheim i 1995.

Stortinget vedtar Opptrappingsplanen for psykisk helse (1999 –2008) i 1998, noe som fører til ressursøkning på feltet og omorganisering av tjenestene. Etterspørsel etter psykologkompetanse i psykisk helsevern øker.

Stortinget opphever Psykologloven i 1999, og vedtar Helsepersonelloven, som inkluderer psykologer.

Psykologrådet blir nedlagt og de viktigste funksjonene overføres den nye helsepersonellnemnda.

2000-tallet

Når rusreformen trer i kraft i 2004, skal det utvikles spesialiserte helsetjenester for rusavhengige. Psykologer får en sentral rolle i utformingen av de nye tjenestene.

I 2000 gir den nye psykisk helsevernloven psykologer utvidede ansvarsoppgaver. Det åpnes for psykologer i ledelse, gjennom vedtak om profesjonsnøytral enhetlig ledelse.

Sentralstyret i NPF vedtar «Prinsipperklæringen om evidensbasert psykologisk praksis» i 2007.

I 2008 passerer Norsk psykologforening 6000 medlemmer.

Psykologer i Telemark og Akershus får sykmeldingsrett som en forsøksordning i 2008.

2010-tallet

På landsmøtet i 2010 foreslår sentralstyret at mastere i psykologi skal få bli medlemmer foreningen. Sterk motstand på landsmøtet gjør at forslaget blir trukket.

Ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester i 2011 gir kommunene lovfestet plikt til å sørge for psykiske helsetjenester til befolkningen.

I 2015 varsler helse- og omsorgsminister Bent Høie at forslaget om lovfesting av psykologer i kommunen vil komme i 2016, med krav om å ha psykologene på plass senest i 2020.

Psykologer får henvisningsrett fra 1. juli 2015.

2020-tallet

Psykologforeningen publiserer policynotat om kjønnsinkongruens.

NPF støtter tilfang av nye studiesteder og -plasser i Norge.

Norsk psykologforening passerer 10000 medlemmer sommeren 2020.

Foreningen støtter tilfang av nye studiesteder og -plasser i Norge. Sommeren 2020 passerer foreningen 10 000 medlemmer. Yngre psykologer søker seg til privatpraksis og vil ha praksisen godkjent som meritterende for spesialisering.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 60, nummer 10, 2023, side 570-571

TEKST

Redaksjonen